

Słowo od nowego redaktora naczelnego

Drodzy Czytelnicy, Autorzy i Współpracownicy *Przeglądu Geologicznego*, każde powołanie nowego redaktora naczelnego periodyku niesie zmiany. Optymiści liczą na zmiany na lepsze, pesymiści są przekonani, że będzie tylko gorzej. Jak będzie tym razem? Nie jestem w wieku rewolucjonisty, co nie oznacza, że zmian nie będzie. Będą i to począwszy od

bieżącego numeru, a zmiany o charakterze organizacyjno-strukturalnym – od lipca.

Od momentu powstania *Przegląd Geologiczny* (PG) jest pismem służby geologicznej i jego misją jest służenie całemu środowisku geologicznemu, od profesorów akademickich począwszy na geologach pracujących w przedsiębiorstwach i administracji geologicznej skończywszy. W swych założeniach jest to czasopismo przede wszystkim informacyjne, w którym jest podejmowana tematyka bardzo szeroko pojętych nauk geologicznych, m.in. aktualne problemy i wyzwania naszego środowiska, informacje o wydarzeniach branżowych, o naszych sukcesach i stratach, o historii. W dobie pogoni środowiska naukowego za punktami, które są ważne zarówno dla dorobku osobistego, jak i przy ocenie instytucji naukowych, PG nie jest atrakcyjnym miejscem do publikowania. Cóż znaczy pismo, które może dać jedynie 40 pkt, skoro lepiej jest publikować w periodykach za 100, a najlepiej za 200 pkt. Ale jako Redakcja PG nie zamierzamy ścigać się z *Nature* czy nawet z *Geological Quarterly*, bo nasze cele są inne. W tym miejscu chciałem się odwołać do *Wstępu* do pierwszego tomu *Pamiętników Fizjograficznych* (1881), w którym B. Znato-wicz i E. Dziewulski napisali: [...] *Świątym naszym obowiązkiem jest strzedz zasobów skarbow, które przyroda rozlała tak obficie po całym obszarze naszej ojczyzny, powinnością jest przedstawić ich obraz polskimi siłami, w języku polskim* [...]. Czasy zmieniły się bardzo, ale mimo tego, że język angielski zdominował piśmiennictwo naukowe, to nie możemy zrezygnować z publikowania w języku ojczystym. Dzielenie się wynikami naszych najnowszych badań z szeroko pojętym środowiskiem polskich geologów powinno być naszym obowiązkiem. W przeciwnym razie pozbawimy ich dostępu do tej wiedzy, bo nie wszyscy mają możliwość dotarcia do publikacji umieszczonych w wysoko punktowanych czasopismach anglojęzycznych, nie wspominając już o potencjalnej barierze językowej. Praca publikowana najpierw w języku polskim, a następnie przetłumaczona na język angielski nie jest autoplagiatem, a rozszerzeniem zasięgu odbiorców poprzez wyjście na międzynarodowe forum. Z oczywistych względów obydwie takie publikacje stanowią jedno osiągnięcie naukowe.

Chciałbym zaprosić do publikowania na łamach *Przeglądu Geologicznego* wszystkich geologów, a szczególnie osoby młode, które dopiero zdobywają pierwsze szlify naukowe, nie mają jeszcze wystarczającego doświadczenia i chcą się sprawdzić jako autorzy artykułów naukowych. Autorka/Autor najlepszego tekstu opublikowanego w PG w danym roku kalendarzowym otrzyma Dyplom Głównego Geologa Kraju i nagrodę pieniężną przyznaną przez Wydawcę. Teksty oceni Komisja Nauki Rady Naukowej PIG-PIB. Limit wiekowy to 35 lat!

Jaka tematyka artykułów będzie preferowana w *Przeglądzie Geologicznym*? Mój poprzednik, prof. Marek Jaro-

siński, dość szeroko przedstawił to w swoim apelu opublikowanym na stronie internetowej PIG-PIB (*Apel redaktora naczelnego Przeglądu Geologicznego* (pgi.gov.pl)). Trudno się nie zgodzić z tak szeroko tematycznie zakrojonym zestawem, ale nie ukrywam, że odczuwam brak dobrych artykułów z zakresie edukacji geologicznej, w tym przede wszystkim w odniesieniu do znaczenia surowców mineralnych w rozwoju gospodarczym i społecznym każdego kraju oraz rzetelnych prac o zasobach surowców mineralnych Polski. Brakuje również polemicznych artykułów naukowych, natomiast w mass mediach nie brakuje wzajemnej agresji. Tymczasem polem do polemiki są czasopisma naukowe. Zapraszam do publikowania artykułów, które mogą dyskutować z poglądami mainstreamowymi. Tematyka takich tekstów może być bardzo szeroka – od zmian klimatu, poprzez CRM na Green Dealu skończywszy. W każdym z tych zagadnień liczba punktów stycznych z geologią jest bardzo duża. Warto, aby były one napisane językiem zrozumiałym dla dość szerokiego grona czytelników, z zachowaniem cech wypowiedzi naukowej. Osobiście z pewną niechęcią czytam teksty, które równie dobrze mogły zostać stworzone przez AI.

W najbliższym czasie zostaną wprowadzone zmiany w strukturze PG – zlikwidowany będzie podział na artykuły informacyjne oraz komunikaty i artykuły naukowe. Artykuły, którym nadawane będą numery doi, a więc tym które są następnie rejestrowane w bazie SCOPUS, będą wysyłane do dwóch recenzentów. Zmieniony zostanie sposób recenzowania, będą stosowane ślepe recenzje, przy czym najmilej będą widziane recenzje, których autorzy zgodzą się na ujawnienie swoich nazwisk.

Rozszerzany będzie stopniowo zakres informacji z zakresu geologii gospodarczej. Oprócz aktualności dotyczących węglowodorów, które generalnie będą ukazywały się raz na kwartał, w podobnej częstotliwości będą publikowane informacje o innych surowcach, głównie z grupy surowców krytycznych (CRM) dla Unii Europejskiej. Wznowiony zostanie dział *Prawo w geologii* – (po)prawa geologii, który będzie w dużej mierze oparty na projekcie *Geologia Samorządowa*, jako forma wsparcia przede wszystkim terenowej administracji geologicznej. Powrócimy na łamach PG do publikowania informacji o nominacjach profesorskich. Z drugiej strony będę wdzięczny na teksty wspomnień o naszych Koleżankach i Kolegach, których karty są już zamknięte, oraz naszych wielkich poprzedników, znakomych badaczach geologii, których postaci pokrywa patyna, a dla młodego pokolenia stają się nierozpoznawalni. Warto o nich pisać! Chciałbym jednak, aby wszystkie tego typu teksty były ciepłe, osobiste, zachęcające do refleksji.

Zapraszam również do poznawania naszych kolegów również od innej strony niż ta zawodowa. Wiele lat temu w PG funkcjonował *Kącik filatelistyczny*. Teraz proponuję naszym Czytelnikom inne rozwiązanie: *Moje hobby*. Rubryka ta będzie miała formę spisanych luźnych rozmów z osobami ściśle związanymi ze środowiskiem geologicznym. Już w tym numerze znajdziecie Państwo moją rozmowę z prof. Krzysztofem Jaworowskim o Jego hobby.

Co uda się zrealizować z tych planów, pokażą najbliższe miesiące.

Stanisław Wołkowicz
Redaktor Naczelny *Przeglądu Geologicznego*
wraz z zespołem redakcyjnym